

til számosab-
i veszem. —
n szerkesz-
vasói honnan
S így bizony,
nem tudnák:
odat örömmel
lás az érdek-
pedig valami
lehet. Külön-
ban megsug-
n fogja meg-
ot köszönöm,
gyes koszorut
. Jeles apátok
m, rég ismer-
ogathatnátok,
el az ajtóm
az ilyen idő-
nék! De hát
jőnnél Buda-
gyes, közlöm
Szívesen foga-
mas. Kéziratát
Több levélről

asan esik
ívemet, a
mennyivel
dülésnek,
s, a meg-
hó 8-án
meg két
zombatban
életének

tő szülek.
ok gyászá-
i halottak
előtt soha
és virága!
F. b.

IDOR.

let.
pesten.

KIS LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

OSZTOZKODÁS. (Lásd a 308. lapon.)

LXII. köt. 20. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1902. május 18-án.

PISTA ÖRÖKSÉGE.

— Képekkel. —

(Folytatás.)

V. A látogató.

PISTA vakációja már félig letelt, midőn egy reggel Horváth ur azzal lepte meg, hogy a kocsit elment az állomásra a mérnökért, ki az artézi kutat fogja megvizsgálni. Együttal tudtára adta Horváth ur Pistának azt is, hogy elmehet majd vele és a mérnökkel, megnézni a munkálatokat.

Pista örömmel kapott az alkalmon, hogy megláthassa a vadregényes fekvésű fehér házacskát. Nagyon megszerette ugyanis azt az elhagyott, elrejtett lakot, és egész szilárd volt a hite abban, hogy ott a mezőn valami rejtélyes kincs van eltemetve. Nyilván ezért is haragudott meg úgy a nagybácsi, mikor a bérlő a kut miatt veszekedett.

Türelmetlenül várta egész délelőtt a kocsit és nem is ment el szokott reggeli sétájára. Végre megérkezett a vendég s bevezették a Horváth ur író-szobájába. Pista várt egy darabig s mikor azt hitte, hogy nagybátyja már elvégezte ügyét a mérnökkel, bátran benyitott a szobába.

Horvát ur és a látogató éppen valami írás szemléletébe voltak elmerülve. Pista az ő nagy elégtételére legott azt a tervrajzot ismerte föl, melyet ő a lánczhydról vázolt le.

— Ez itt a kis mérnök? kérdezte az idegen ur, mikor Pista belépett.

A mérnök kellemes arcú fiatal ember volt. Pista élénk érdeklődéssel nézett föl rá.

— Reményem, valamikor az leszek, dadogta Pista elpirulva.

— Biztosan az lesz a fiam! Ha ezt a tervrajzot segítség nélkül tudtad elkészíteni,

jeles mérnök válhatik belőled. Én legalább ezt hiszem; és nekem köll ehhez valamit értenem, mivel hogy mérnökség a foglalkozásom

Pistát boldoggá tette a váratlan dicséret. Hiszen oly valaki mondta, akinek magának is szakmája az építészet. Nem is beszélt a mérnökkel egyébről a délutáni kocsizás alatt.

Alig hogy megérkeztek és kiszálltak a kocsiból, Horváth ur és az idegen halkan elkezdtek beszélgetni, míg Pista mögöttük ballagott és az imént beszéltekről gondolkodott.

Mikor megérkeztek arra a helyre, ahol a munkások újra ástak, mint ha kutat akarnának furni: Vörös ur, a bérlő, gyorsan kijött házából és oda ment az urakhoz. Pista egy kő-rakásról nézte őket. Ha igazán elrejtett kincs után kutattak, gondolta Pista: nem akarják, hogy a bérlő megtudja. Horváth ur ugyanis karon fogta őt és más irányba vezette, míg a mérnök a munkásokat kérdezgette ki. Érdekes válaszokat kaphatott, mert szorgalmasan vizsgálta a talajt és sokat jegyzett egy papirostra.

Pista a domb-oldal felé sétált. Gondolataiban elmerülve nem vette észre, hogy egy sáros gödör van előtte. Egyet lépett és a másik pillanatban... zsupsz!... benne volt a gödörben. A sár felröccsent (Lásd a képet a 307. lapon.) és Pistát fülig mázolta tele. Üggyel bajjal kimászott a gödörből és vissza ment.

— Mi az te fiu? Mi történt veled? kiáltá az öreg ur. Ugyancsak össze keverted magad! Hogy foglak így hazavinni? Nézze csak Vörös, vigye magával a házba ezt a

gyereket, hadd száradjon meg a ruhája is, meg maga is.

Pista megint olyan formát érzett, mint ha nagybátyja őt ürügyül használná fel, hogy eltávolítsa a bérlőt. E föltevésben megerősítette az is, hogy Horváth ur a papiros fölé hajolt és látható érdeklődéssel szemlélte. Vörös is meglátta a két urat és mikor bementek a házba, dörmögve szólt:

— Ugy látszik, nagyon érdekes ez a papiros. Szörnyen szeretném tudni, mi van rá írva, hogy ugy nézegetik.

— Én is szeretném látni, szólt Pista.

Vörös éles pillantást vetett Pistára, de nem folytatta a beszélgetést. Csak Vigyáz törte meg a csendet: folyton szűkölt, valahányszor Vörös közeledett hozzá. Pista észre vette hogy a bérlő fél az éles fogú kutyától, s mert nem tudta megnyugtatni, kinyitotta az ajtót. Vigyáz kiszaladt és Pista bezárta utána az ajtót.

Azután levetette sáros cipőit és harisnyáját s a tűz mellé akasztotta, hogy száradjanak. Közben a szobában járkált körül és minden apróságot figyelmesen nézett.

— Milyen gyönyörű kés! szólt egyszerre, és egy hosszú pengéjű kést vett le az asztalról. Vörös a fiura nézett, és mosolyt erőltetve komor, mogorva arczára, így szólt:

— Magának adom, urfi, ha tesz nekem egy szivességet. Szerezze meg azt a papirost, amely Horváth

urnál van és mutassa meg nekem. Maga is azt mondta, hogy szeretné látni.

— De ha meg szeretné nézni, mért nem kéri Horváth urat, hogy mutassa meg? Nem hiszem, hogy nekem megengedje.

— Én nem így értem a dolgot. Mondja meg neki, hogy meg szeretné nézni azt a papirost és az ő tudta nélkül megmutatja nekem, nógatá kapzsian Pistát a bérlő.

Pista ledobta a kést és méltatlankodva szólt:

— Azt hiszi, hogy én ezt megtenném?

Még a világ minden

késiért sem! Ön nem tisztességes szándéku ember. Meg is mondom a bácsinak!

Ezzel felkapta a cipőjét és kiszaladt a házból, míg Vörös a szitkok özönét zudította utána. Mikor Pista leült Vigyáz mellé, hogy felhuzza a cipőjét, elgondolkozott azon, amit Vörös mondott. (Folyt. köv.)

... A SÁR FELFRÖCSSENT.
(Lásd a 306. lapon.)

OSZTOZKODÁS.

(Képpel a czimlapon.)

*Narancsom van, jó anyámtól
Mostan kaptam éppen.
Jertek lányok, ti is kaptok,
Megosztozunk szépen.*

*Jó anyácskám arra tanít:
Nem magunkért élünk:
Ha öröm ér, más ember is
Hadd örüljön velünk!*

*Ilyen öröm: kettős öröm: —
S nem fáj ugy a bánat,
Ha más szív is velünk érzi,
Ha visszhangja támad!*

*Nincsen szebb a szeretetnél
S jobb sincs bizony nála.
Ez szívünknek, az lelkünknek
Legszebb virág-szála.*

*A gazdagnak, a szegénynek
Ez a legszebb éke.
Két szép galamb száll nyomába:
Nyugalom és béke.*

*Nélküle az egész élet
Szomorú kert lenne;
Hiányozna lombja, fája,
S fű se nőne benne.*

*Hiányozna napsugara,
Nem volna csak árnya:
Nem rebbenne soha benne
Dalos madár szárnya...*

*Szeretet az élet napja,
S hová fényit ontja:
Földerül a szív, a lélek,
Oszlik bújja, gondja...*

*Szeressük hát mi is egymást,
Osztozkodjunk szépen...
Jertek lányok! Itt a narancs,
Mostan kaptam éppen...*

INNEN-ONNAN.

Nevezetes félre-értések. Mikor a spanyolok fölfedezték Perut, megkérdezték, hogy mi az ország neve? A bennszülöttek azt hitték, hogy foglalkozásuk után tudakozódnak az idegenek és így feleltek:

— Peru, ami az ő nyelvükön azt jelenti: halászkok vagyunk.

A spanyolok pedig elnevezték az új országot Peru-nak.

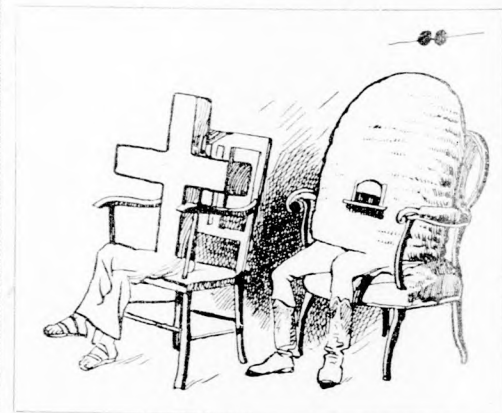
Ilyen félre-értésnek köszöni nevét Luzon (más néven Manilla, a Filippi szigetek legnagyobbika) is. Akik ugyanis először szállottak ki partjára, festéssel foglalkozó néhány asszonynál tudakozódtak a sziget neve után. »Luzon« felelték, ami azt jelenti: »Festünk.«

A Tüzföld lakóitól azt kérdezték, hogy hívják őket? Mire ők így feleltek:

— Peseräh, ami azt jelenti: barátok vagyunk.

Es a tüzföldieket sokáig Peserähknek nevezték.

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Roszcsont Ferke kalandjai vizen és szárazon“.

Elmeséli **Ida néni**. Számos képpel, díszes angol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára“ című sorozat egyik önálló kötete.)

A RABLÓ.

Írta Jakab Ödön.

GYÖNYÖRÜ szép tavaszi este volt. Csillagok ragyogtak az égen, lenn a kertben pedig fülemülék énekeltek.

Az egész család künn ült a tornáczon s vígan folyt a beszélgetés. Arról beszél-

gettek, hogy melyik gyerekből mi lesz, ha majd felnőtt? Sanyi kijelentette, hogy ő gazda akar lenni. Itthon fog szántogatni, vetetgetni az ősi birtokon. Jó szüleit nem fogja elhagyni öreg napjaikra.

— Hát te, Gyuszi? kérdezte az apa a másik gyereket, akinek még most is az oldalán volt fényes bádogg kardja.

... KIRÁNTOTTA A KARDJÁT.

— Én katona leszek, papa! felelt nagy peczkésen Gyuszi. Huszár leszek s mind levágom a kardommal az ellenséget!

Sanyi elkaczagta magát:

— Igen, de az ellenségnek is lesz kardja!

— Nem félek én! erősködött Gyuszi.

S kirántotta a kardját és úgy hadonászott vele, hogy Sanyi jónak látta a mama háta mögé bujni.

Az apa megveregette a vállát a bátor katonának s azt kérdezte tőle:

— Hát ha az ellenség most jőne, mit csinálnál?

Gyuszi büszkén fogadkozott:

— Most is levágom, papa! Nem félek én senkitől, semmitől!

— Igen, ha a mama is melletted van! mondá Sanyi, ismét elkaczagva magát.

Gyuszinak sehogy sem tetszett ez az évelődés. Fenyegette villogtatta meg kezében a kardot s kergetni kezdte Sanyit a mama széke körül.

— No, megállj! Mindjárt megmutatom én neked, hogy nem vagyok gyáva!

Kergetőztek, hanczuroztak ott jó darab ideig, míg az apjuk nem parancsolt rájuk:

— No gyerekek, elég volt már! Menjtek fekünni!

Egyszerre vége szakadt a nagy háboruskodásnak. Szó nélkül csókoltak kezét mind a ketten s elindultak a háló-szoba felé, mely az édes apjuk dolgozó szobája mellett volt.

Ott az édes anyjok rendre levetkőztette, megimádkoztatta és megcsókolta őket.

— Most aztán csönd legyen és aludjatok szépen! mondá, vissza térve ismét a tornácra.

Sanyi meg is fogadta volna az édes anyja szavát, de Gyuszinak nem igen volt kedve elalunni. Folyvást haszontalankodott ott az ágyban, a testvére mellett. Kétszer is lehozta a takarót Sanyiról s egyre csiklandozta az oldalát. Azután meg folyton ránczigálta a párnát a feje alatt s belé fütyült a fülébe. Majd pedig a haját húzta meg egy kicsit és a sötétben mind-egyre tapogatta, keresgélte a testvére orrát, hogy fricskát adjon neki. Olyan vig volt, hogy nem birt magával.

Különben hogy is kellett volna Gyuszinak az álom, mikor úgy szeretett volna már is huszár lenni! Az ő gondolata folytonosan a huszárokon járt. Azokon a cifra ruhás, vitéz katonákon, akik lóháton sétálnak az utcán. Van sarkantyus csizmájok, sujtásos nadrágjok s hosszú éles kardjok. Aztán milyen gyönyörű a tollas csákójuk! S milyen szép lehet, mikor elől az ellenség fut, ők pedig lóháton az ellenség után! Haj, haj!

Olyan kedve kerekedett, hogy az ágyban felült a Sanyi hátára s erőszakkal lovagolni akart Sanyin.

Hanem ezt már Sanyi sem vette tréfára s úgy ledobta a hátáról a huszárt, hogy az szinte kiesett az ágyból.

— Ha még sem hagysz békét: a papának kiáltok! Akkor aztán majd meglátod: mi lesz! fenyegetőzött Sanyi haragosan.

Erre Gyuszi egyszerre úgy meglapult mint a félenk nyul a bokor alatt. Felhozta a takarót egész a füléig s többet meg se mocczant.

Már-már elszunnyadott, mikor egyszerre csak valami mozgolódást hallott a szomszéd szobából. Az édes apjuk dolgozó szobájának az ajtója nyitva volt. Onnan hallzott a zaj, mint ha valaki a papirosok között motoszkálna.

Csak hegyezte, csak hegyezte a fülét a zajra s gondolkozott, hogy vajon mi lehet? Csak nem valami rabló jött be az ablakon? Jaj, az kurucz dolog lenne! Bizonyosan elvinné őket is és eladná valami kóbor cigányoknak. Jaj, édes Istenkém! Hogy az emberből huszár helyett cigány-purdé legyen! Jajaj!

Pedig hát a dolgozó-szobában csakugyan motoszkált valaki a papirosok között.

De már ennek a fele sem volt tréfa! A vitéz huszár úgy megszeppent, hogy még a nevét sem tudta volna hamarjában megmondani. Fog-vaczogva sugta az öcsésének:

— Sanyi! Hallod?

Ekkor már Sanyi is hallotta a zörgést a szomszéd szobából, s ő sem igen jól érezte magát.

— Hallom, sugta vissza halkán a bátyjának. Ott valaki bejött az ablakon.

— Bizonyosan rabló! szepegett Gyuszi nagy reszketve.

— Most mi lesz velünk? kérdezte Sanyi csöndesen a takaró alól.

— Én nem tudom, Sanyi! Végünk van!

Néhány pillanatig hallgatóztak ismét, a lélekzetüket is vissza fojtva. A szomszéd szobában pedig egyre csak tovább motoszkált valaki.

Sanyi oda bujt egészen a Gyuszi füléhez és azt tanácsolta neki:

— Te Gyuszi! Én azt mondom: huzd ki a kardodat! Te ugy is huszár akarsz lenni.

Gyuszi gyengén oldalba lökte a könyökével Sanyit. Szerette volna jobban is meglöknöni, de nem igen mert nagyon mozgolódni.

— Csitt, te számár! szólt Sanyinak alig hallhatólag. A rabló még észre találja venni, hogy itt vagyunk, s akkor aztán hegedültek nekünk! Mind a ketten cigány-purdék leszünk!

— Mért leszünk cigány-purdék?

— Hát azért, mert elrabol s elád a cigányoknak.

Ez a szomorú kilátás Sanyit is erősen nyugtalanította, de mégsem vesztette el annyira a fejét, mint a bátyja, aki huszár akart lenni. Sőt elhatározta, hogy csöndesen felkél s lábujj-hegyen kifut a papához, hirül adni, hogy rabló van a dolgozó-szobában. De mikor a szándékát megsgugta Gyuszinak, ez ijedtében szinte sirni kezdett.

— Meg ne mozdulj, Sanyi, kérlelte reszketve, mert akkor igazán elvesztünk!

Nem tehettek tehát egyebet, hanem hallgatóztak ismét.

A veszedelem pedig mind fenyegetőbb lett. Ugy hallzott a szomszéd szobából, mint ha a rabló mind közelebb és közelebb jönne az ajtóhoz. A két gyerek olyan csöndesen huzódott meg a paplan alatt, mint ha egyikök sem élne. Bezzeg, Gyuszinak nem volt kedve most Sanyin lovagolni! Ellenben azt mondta Sanyinak:

— Gyere kiebb, Sanyi! Én belől akarok fekünni.

Félt, hogy a rabló hamarabb akad rá, ha az ágyban kívül fekszik.

Hanem hát Sanyinak is volt anyyi vágott dohánya, hogy kívül ne feküdjön a kész veszedelembé. Ugy feküdt ott belül, mint ha a derek-aljhoz csirizelték volna. Hiába kérte Gyuszi: ő bizony még a fülét se mozgatta.

Gyuszinak ezalatt annyira az inába szállt a bátorsága, hogy szeretett volna

hangosan felsirni. De ilyen bolondot mégsem mert cselekedni. A helyett jobbnak látta imádkozni a jó Istenhez. És elkezdett halkán imádkozni: »Edes Istenem, ne hagyj el! Szabadíts meg a rablótól valamiképen!«

És a jó Isten, aki mindig meghallgatja az imádkozó gyermeket, őt is mindjárt meghallgatta.

Az ebédlőn keresztül lépések halaszottak a háló-szoba felé. Az édes anyjok nyitott a szobába, hogy megnézzék: elaludtak-e immár?

Gyuszi szipogva pityergett ki a paplan alól:

— Gyere mama, mert rabló van a dolgozó szobában!

— Ugyan mi jut eszetekbe? szólt a mama s hamar gyertyát gyújtott és a dolgozó szobába sietett. Nem egyedül ment: a czirmos cicza is vele tartott. Mert hát a mamával a czirmos is besurrant az elébb az ajtón.

— Nincsen itt, Gyuszikám, semmiféle rabló, beszélt ki a szomszéd szobából a mama.

— De ott van mama! Mi jól hallottuk, hogy valami papirozt zörgetett, bizonyították Gyuszi, még mindig szepegve.

Ekkor a czirmos nagyot ugrott ott benn a szobában, s hangosan morogva futott keresztül a háló-szobán, egyenesen ki az ebédlőbe.

A mama kaczagva tért vissza:

— Na, ne féljete! A czirmos már eleszte a rablót. Halljátok hogy morog vele?

Aztán oda ment az ágyhoz s szeretettel pironogatta Gyuszit, mialatt Sanyi jó izüen vihogott a paplan alatt.

— Ej, ej, Gyuszikám! Hát egy vitéz huszárnak ugy meg kell ijedni egy iczipiczi kis egértől?

Gyuszi erősen röstellte, hogy így járt azzal az egérrel.

Más nap még a kardját is szégyelte felkötni.

BÖSKE ÁLMA.

Kaczag Böske, hogy szemérről
Elmulik az álom,
Édes anyja nagyot bámul:
»Min mulatsz ugy lányom?«

»Haha, haha... nem mulattam
Soha ilyen jól még:
Képzeld anyám, azt álmodtam,
Mint ha bálban volnék!«

»Már ugyan no!... Ez az egész?
S mi furá van ebben?
Voltál te már gyerek-bálban,
Igaziban, szebben!«

»Voltam anyám, de furábbat
Láttam én az éjjel:
A teremben kutya-urak
Tekintének széjjel...«

S egyszerre csak ajtó nyílik
S jön a sok hölgy rajta:
Barna czicza, szürke czicza,
Mindenféle fajta...«

S kutya-urak nagy hajlongva
Fogadják a nőket,
Lábuk nyujtják s amint illik
Tánczra kéri őket...«

Szól a zene... s kutya, macska
Együttesen járja...
Minden egyes kutya-urnak
Czicza-hölgy a párja...«

Szél a zene; kutya, macska
Mind gyorsabban fordul,
Lóg a nyelvük... s egyik-másik
Ki is dül a sorbul...«

Szegény cigány alig győzi,
Mered már az uja...
A trombitás szinte szédül,
Elkékülve fujja...«

Am egyszerre a dobos ur
Ugy megüti dobját,
Hogy az urak eleresztik
Czicza-hölgyek jobbát...«

Még egyet üt... pukkan a dob
S egyiket se látom...
Felébredtem... ugy-e anyám,
Mulatságos álom?«

»Az már igaz«, mondja mama,
»Nem szomorú fajta...«
És még soká együtt nevet
Bözsikével rajta.

Andor diák.

ISPILÁNGI RÓZSA.

Irta Bodonyi Nándor.

(Vége.)

BELE gyürte Miska lódingos tarsolyába a szabadság-levelét, össze ütötte a sarkantyus bokáját, úgy szalutált oda utoljára a generalisának. Azután fölvetette magát a Muczi paripa nyergébe s ügetett haza felé.

Estére kelve már ott járt Pimpimpávé országban, annak is a kellős közepében: az Ispiláng király kőbástyás várának a kapuja előtt.

Mikor látta, hogy a lánczos kapu fel van huzva, felkiáltott a kapusnak:

— Hej, hó! Ki lakik itt ebben a várban?

A kapus csak az őrtorony rostélyja mögül adta vissza a szót:

— Láthatod, ha van szemed, hogy ez az Ispiláng király vára.

— Itthon van-e ő felsége?

— Itthon van. Mit akarsz vele?

— Mondjátok meg ő felségének, hogy én vagyok itt, a Csalamádé Miska. Letelt a regementnél az időm. Leszolgáltam kilenc esztendő, négy hónapot, hat napot. Itt az obsit a tarsolyomban. Ha meg akar embe-relni ő felsége, talán akad egy etető zabja a lovamnak, meg éjjeli szállás magamnak.

Megvitték a hirt Ispiláng királynak. Nagyön megörült az öreg, mert már hal-lotta hírét Csalamádé Miskának, a híres vitéz katonának.

— No csak eresszék be! mondta a király. Ki tudja mire lesz jó.

Szívesen látták ott Csalamádé Miskát. Bort, sódart, kalácsot raktak elébe. Az öreg Ispiláng király váltig kiálgatta; bár ő maga sem evett, sem ivott, csak a fejét lógatta nagy busan.

Utóbb sem állhatta Miska, megkérdezte a királyt:

— Talán valami bűbárat nyomja felségednek a szive táját?

— Hej, fiam, nagy az én bánatom! Nagy az én keserűségem! Szegény leányom, szegény egyetlen leányom!

Itt aztán elmondta Miskának, hogy micsoda kötélre való gonosz ember az a Téglalábu. Mennyi kárt okozott az már neki. Az arany-makkos erdejét feltúratta, az arany-kalászos mezejét legázoltatta, tizenkét arany-tollu libáját elrabolta. Most meg még azzal fenyegetőzik, hogy az egyetlen szép leányát is el akarja rabolni.

— Hm! Hát aztán nem lehetne azt a vad kanászt megregulázni? kérdi a Miska.

— Próbáltuk már fiam, de sehogy sem megy. Hetedik fia az anyjának. Aztán ludvércze is van. Se kard, se golyó nem fogja. Ő maga meg olyan erős, hogy szik-lákkal dobálózik. A fényes kanász-baltáját is úgy forgatja, hogy ember legyen, aki közelébe férközik.

— No hát felséges uram, én megpróbálom megregulázni azt az embert. Nem félek én a fényes baltájától. Magam is Somogy-országban termettem, ahol a balta az ut-szélien nő, mint máshol a paréj. A fényes kusztorák meg a fákon lógnak, mint máshol az eper. Akinek kell, csak ráz magának.

— Hej fiam, de jót tennél velem, ha attól a gonosz embertől megszabadítanál. Bizonyomra mondom, hogy háladatos lennék irántad.

Nagy sirás-rivás hallatszott be a terembe. Ispiláng király ijedten ugrott fel a karos székből, hogy mi az? Ihol megnyílik a nagy szárnyas ajtó s befut rajta Ispilángi

Rózsa, az öreg Ispiláng király egyetlen szeder-szemü szép leánya.

Miska kezéből kiesett a kusztora, mikor ezt a gyönyörűséges szép leányt meglátta. Sok országot-világot bejárt, hanem ennek alig ha akadna párja.

Rózsika oda vetette magát az édes apja lábaihoz. Ugy sirt, könnyögdött, hogy eresszék már szabadon. Nagyon megunta ezt az örökös rabságot. Hadd mehetne ki oda a zöld pázsitos legelőre, a kavicsos patak mellé, a hajladozó sir-füzek árnyékába, ahol libapásztor pajtásaival valamikor a libáit őrizgette.

— Édes szentem, gyöngyharmatom! Nem lehet az, nem lehet az! Ha ott ér az a gonosz Téglalábu vad kanász, aztán elkap, elvisz: hová leszek én akkor?

Az udvari dámák is csitították, becézgették szép szóval. Hanem a kis leány csak egyre azt hajtogatta, hogy bocsássák őt szabadon. Meghal, ha még soká kell itt raboskodnia.

— Ugyan tegye meg a kedvét felséged, a fenséges királyi leányasszonynak! Az a Téglalábu meg hadd jöjjön. Majd emberére akad bennem.

Jaj, micsoda hálás pillantásokat vetett a kis király-kisasszony erre a csinos huszár bácsira, ezekért a szép szavakért. Miska legény majd elolvadt a tekintetétől.

— Hát csak hadd menjen! szólt kedvetlenül az öreg király, de száz katona legyen folyton a nyomában.

— Elég leszek én oda egy magam! mondta Miska nagy maga-biztában.

— Jól van fiam, de el ne felejtse, hogy az ételledel játszol, ha valami baja esik a lányomnak.

— Hát az életem rajta, felséges királyom.

Attól a naptól kezdve szabadon járt Ispilángi Rózsa erdön-mezőn, pázsitos legelőn. Csalamádé Miska kivont karddal sétált a nyomában. Nem is mert mutatkozni az a gonosz Téglalábu. Csak a hírét hozták napról-napra, hogy most itt tett kárt, most meg amott.

— Ej, ez utóbb se vezet jóra, szólt egyik nap Miska. Ha ő nem jön, megyek én. Megfogadtam, hogy megregulázom azt az embert.

Hiába volt minden szép szó, minden marasztás. Lóra kapott s elnyargalt. Az volt a szándéka, hogy fölkeresi azt a gézen-guz vad kanászt, s emberségre tanítja.

Amint a viasz-patakon átugratott s a szurok-tavat megkerülte, hát egyszer csak azon veszi magát észre, hogy ott van a Senki országában, ahol se igazság, se törvény. Azt teszi mindenki, amit akar; aki bírja, az marja.

— No, édes kardom, édes fringiam, ketten maradtunk magunkra, harmadik a Muczi paripám; most már aztán helyt álljon ám mindegyikünk magáért!

Ment, mendegélt tovább a nagy irdatlan rengetegben, szakadékos sziklák között, ember-nem-lakta tájakon.

Amint az egyik magaslatra felkapaszzkodott, hát egyszer csak ott találta magát a vad kanász tanyáján. Alkonyatra járt az idő. Este is volt, hűvös is volt. Nagy tűz égett a tanya előtt. A vad kanász ott ült a tűz előtt. Lábat belerakta az izzó zsorrátnokba, ugy melengette azokat.

— Adjon Isten, ami nincs! köszönt oda neki Miska huszár.

— Fogadj Isten huszár testvér! Hát mi szél hordja kendet erre, amerre még a madár se jár?

— Hát a szél hordoz biz' engem erre, szerelmes öcsém, hogy hallottam sok szép híredet. Mondok, egy kis mórest szeretnék tanulni tőled.

— Tőlem bizony nem tanul kend.

— Akkor én tanítlak téged rá.

— Könnyű kendnek ott a ló hátáról beszélni, mikor kard is van a kezében.

pisztoly is van az övében. Nekem meg egy szál balta minden készségem. De ha olyan legény kend a talpán, hát szálljon le a lováról és álljon ki velem somogyiasan egy szür-végre.

— Ugy is megeshetik a dolog, csak egy baltát kerits nekem is.

Bement a Téglalábu a gunyhóba s

— NO, OTT A BALTA, FOGJA KEND!

kihozott onnan egy hosszú nyelű fényes baltát. Azt megforgatta az öt ujján a levegőben s aztán egy hajítással bele vágta egy arasznyi széles bükkfába, amelyik volt tőle legalább is negyven lépésnyire.

— No, ott a balta, fogja kend! szolt oda Miska huszárnak; ő maga meg leterítette tulipántos szürét a földre, oda állt az egyik sarkára s úgy várta oda Csala-

mádé Miskát a somogyi kanászok szokásos baj-vivására.

Azt meg kell adni a Téglalábusnak, hogy derekasan forgatta a baltát; hanem hát Csalamádé Miskát is nem hiába, hogy Somogyország termette, ahol a balta ott terem az utszélien, a fényes kusztora meg úgy lóg a fákon, mint máshol az eper.

Helyt állt ő is magáért.

Csattogott, szikrát hányt, bele-beleharapott egymás élibe a fényes balta, de lebirni egyik sem tudta a másikat.

Hangos küzködésük fölverte a hallgató rengeteget. A Téglalábu bojtárjai, meg a híres haramia czimborák egyik a másika után bukkantak elő a bokrok megől.

— No, gondolta Miska, ha ennyi ellenséggel kell megvívnom, még utóbb is én kerülök a zsákba.

De a haramia czimborák nem elegyedtek bele a viaskodásukba. Csak úgy néztek, úgy röhögték messziről. Ez már kezdte kihozni sodrából a Téglalábut.

Valami gonosz praktikát eszelt ki a Miska huszár megrontására. Elkezdte tüzes téglalábaival rugdálni a sziporkát ellenfele szeme közé.

— Ha te úgy, én is úgy! gondolta Miska és a sarkantus csizmájával oda rugott amahhoz. Hát lelkem, bogaram!... a vad kanásznak az egyik lába nyomban cserepekben hullott szét attól a rugástól.

De még fél lábon küzdve sem adta meg az magát. Oda szólt a báméskodó czimborákhoz:

— Hej, ide legények! Tegyétek zsákba ezt a huszárt! Hadd emlegesse meg teljes világ-életében, hogy mikor mert kikötni bakonyi kanással.

Hanem a czimborák nem mentek segítségére. Csak úgy messziről nevettek a baját.

— Hát csak segítsen kend magán úgy ahogy tud. Egy embernek elég egy ember.

Miska huszár hamarosan kirugta a vadkanász alól a másik téglalábát is. Ugy állt már csak ott a két csutak térdén. Hanem azért még koránt sem volt legyőzve.

Hátra volt még a veszedelem nagyja!

A vad kanász, mikor egy kis lélekzet-hez jutott, bele dugta a két ujját a szájába, nagy éleset füttyentett. Erre aztán valami furcsa robogás hallatszott az erdőből.

Hát a vaddisznó-konda közeledett veszedelmes csörtetéssel.

No, ezek most bizonyosan szétszedik Miskát lovastul, mindenestül!

Hanem a Miskának helyén volt nem csak a szive, de az esze is. Lekapta nyergéből a pánya kötelet, ki választott a közeledő disznó-nyájból egy fiatal süldőt. Annak a két hátulsó lábára vetette a hurkot s hamarosan felrántotta az egyik terebélyes bükkfa ágára.

A süldő sírt, vonított. A többi disznó meg a helyett, hogy Miskának esett volna, hát csak a sivitő süldőt rőfögte körül nagy mérgesen. De segíteni egyik sem tudott rajta.

Ott lógott két hátulsó lábánál fogva a levegőben.

Akkor aztán oda szólt Miska a vadkanásznak:

— No öcsém, most már add meg magad kegyelemre.

— Nem én, soha! szólt fog-vicsoritva a vadkanász. Azzal négy-kéz láb oda vánszorogott a vad sertései közé, ott keresett magának védelmet.

Hanem azok a vad disznók most nem ismertek tréfát. Annak a süldőnek a látása rettenetesen felbőszítette őket. Neki estek haragjukban a tulajdon gazdájuknak s ott széttépték, felfalták tisztára.

Miska akkor föleresztette a pánya-kötél végét, a malacz lejutott a földre. A lábait is hamarosan kiszabadította a hurokból, azután barátságos rőfögés közt elszéledt az egész nyáj.

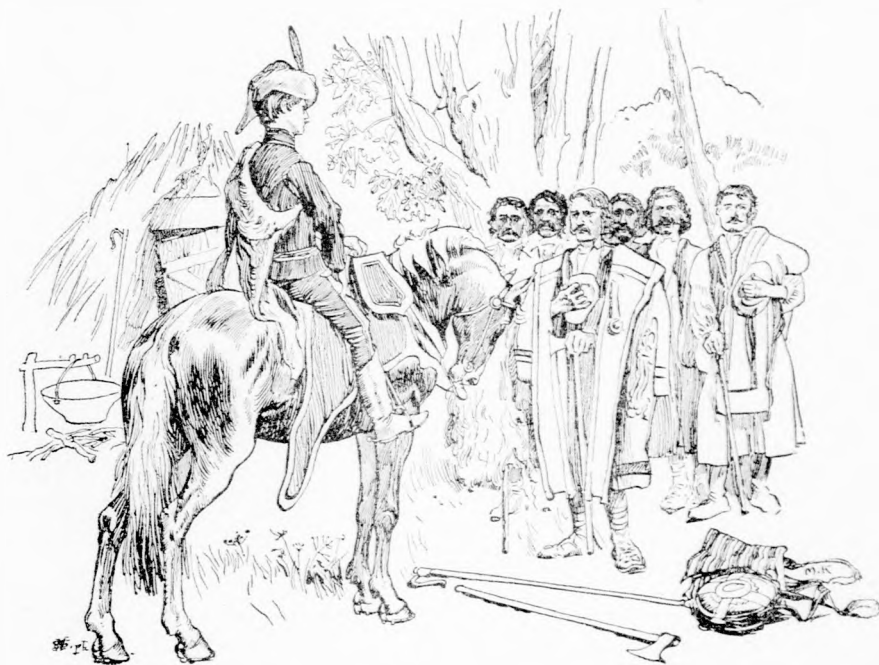
Miska huszár egyet szoritott a lova hevederén; fölvette a vad kanász szűrét, baltáját; ezt elviszi bizonyosságul az Ispiláng királynak, hadd lássa az is, hogy nincs már mitől féltetni a szeder-szemű szép leányát.

Amint fölvetette magát a nyeregbe, hát egyszer csak ott termettek körülötte azok a vadonban nőtt, setét arczu haramiák.

Ugyan mit akarhatnak vele?

Nem soká hagyták kétségben. Az egyik haramia oda állt elibe, aztán így adta fel a szót:

— Vitézlő huszár uram, hallja kigyelmed! A vezérünkkel ugyan csak rutul bánt el kigyelmed! Már most a dolgok rendjét tekintve, ugy kellene, hogy most

... AZ EGYIK HARAMIA ODA ÁLLT ELÉBE.

mi bánjunk el kigyelmeddel. Hanem hát mi nem azt tesszük. Okosabbat teszünk annál. Megkérjük egész tisztelettel: maradjon itt közöttünk, legyen a mi vezérünk; vagy akár ha ugy tetszik: itt az egész Senki birodalma, közös akarattal megválasztjuk királyunknak.

Miska elgondolkozott, azután így adta vissza a szót:

— Kedves atyámiai! Törvényért és igazságért harcoltam eddig. Hazám, királyom és zászlóm becsületének védelmében helyt álltam mindenha. Én olyan országnak, amelyiknek törvénye nincs, nem csak

királya, de még szolgálja sem akarok lenni. Isten-átok van azon az országon, Isten-átok van azon a népen, amelynek törvénye: kinek-kinek a maga kénye-kedve.

A sötét arcú haramiák búsan lógatták a fejüket. Nagyon a szívük elevenjére tapintott Miska. Utóbb megint csak fölvette a szót az előbbeni szónok:

— Hát ha így nem akar királyunk lenni, hát legyen úgy. Szabjon törvényt a saját akarata szerint, mi készséggel hódolunk kigyelmednek.

— De nem oda Buda, szerelmes atyámfiái! Törvényt is csak közakarattal lehet hozni. Amely népnek jó törvényei vannak: az királynak, nemzetnek egyformán java, érdeme.

No már erre a beszédre mit lehetett mást tenni? — leemelték Miskát a lováról, körül hordták a vállaikon s úgy harsogtatták nagy fennszóval:

— Éljen Obsitos Mihály, a mi királyunk! A néma rengetegből vidáman verődött vissza a harsogó kiáltás.

Az lett biz' ebből, hogy ott fogták Miskát királyuknak. Az egész Senki országa meghódolt neki. Miskának pedig az volt első gondja, hogy rendet, igazságot teremtsen. Erdőt irtatott, parlagot törtetett, falvakat, városokat építtetett.

A simán hajló hegy-kanyarulatok megöl tüszkölő gőzkocsik bukkantak elő; a hőmpölygő folyók hullámaikat rengeteg gőzhajók szedelik, magasra nyúló árboezaik sudarán vigan leng a zászló.

Egy szóval: szorgalom és mivelődés munkája látszik mindenfelé.

A kicsi falvak sugár tornyu templomai mellett ott pompázik a piros cserepes uj iskola is.

Csak most látták a Senki országnak lakói, hogy mennyivel jobb így. Békén feketik le mindenki este. Nem köll félnie, hogy feje fölé gyújtja valami haragos ellenség a házát.

A törvény erősnek, gyöngének egyaránt oszt igazságot.

Ez pedig mind az Obsitos Mihály eszét, szívét dicséri.

Hej, hogy elbámult a jó Ispiláng király, mikor egyszer csak azt jelentik neki, hogy vissza jött a Csalamádé Miska.

Ő biz' azt hitte, hogy oda veszett; hogy a Téglalábu vad kánász őt is elemésztette.

Hát még mikor azt is meghallotta, hogy micsoda új országot teremtett a Senki birodalmának a helyén!

Akkor meg már határtalan volt az öröme, mikor azt is eimondta Miska, hogy ő most háztűz-nézőbe jött.

— Rajtam nem mulik, édes fiam, rajtam nem mulik. Csak a lányom hajlandóságát iparkodjál megszerezni.

Hát biz' az nem került nagy fáradságába Miskának. A szeder-szemű Ispilángi Rózsika még most is hálás szívvel emlékezett vissza az ő megszabadítójára.

Nem sokat kérette magát, kivált mikor azt is meghallotta, hogy a tizenkét arany ludja is mind megkerült, oda álltak az öreg Ispiláng király elé, aztán:

Édes babám szeretlek,
Oltár elé vezetlek . . .

Gyertyát hozattak, papot hívtak, olyan lakodalmat laktak, hogy hét országra szólt a híre. Még a legszegényebb embernek is jutott pecsenye.

Tellett a vadkanász csürhéből.

ÁLLAT-VERSIKÉK.

*Csiga-biga, gyere ki:
Ég a házad ide-ki,
Ha nem hiszed gyere ki,
Majd meglátod ide-ki.*

*

*Buk' le lepe,
Mézet adok,
Ha megetted:
Többet adok.*

*

- *Hogy a kakas?*
- *Három garas...*
- *Hát a tyuk?*
- *Az is ugy...*
- *Hát a jércze?*
- *Fizess érte!*

*

*Nyuszi, nyuszi, nyulacskám,
Ne fuss tölem nincs puskám!
Van ám nekem egyebem:
Friss káposzta-levelem.*

*

*Hála a jó Istenkének,
Hogy nincs szarva az egérnek!
Mert, ha neki szarva volna,
Minden kazlat szerte-szórna!*

APRÓSÁGOK A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL.

A világ legnagyobb tojása. Londonban egy őskori madár csont-vázát mutogatják, melyet nem-régiben Madagaskárban találtak. A régen kihalt állatot *Aepyornis maximus*-nak nevezték el a tudósok. Tökéletlen maradványokból már régen ismerték az óriási, strucz-féle madarat, de teljes csontváza most látható először. Ezen vázról ítélve, mintegy három méter magas lehetett az őskori állat. Érdekes, hogy a csontváz mellett egyik tojását is megtalálták és jövő héten nyilvános árverésen fogják eladni. Erdemes ezt a tojást megnézni. Hatszor akkora, mint a strucz-tojás és

százötvenszer akkora, mint egy tyuk-tojás. Nem egyetlen példánya ez az *Aepyornis* tojásainak. Már 1550-ben találtak néhányat Madagaskárban. Ha látni akartok egyet, nem kell Londonba utaznotok, csak a budapesti Nemzeti Museumba köll elmennetek. Ennek már régebben sikerült egy ilyen óriási tojást megszereznie.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LXII. köt. 18-dik számában közölt rejtett-szám megfejtése:

4	9	2
3	5	7
8	1	6

HeLYESEN fejtették meg: Tomaschek Márta, Kilczér Gyula és Edith, Sándor Kató, Liebstein Erzsike és Cara, Arva Erzsike, Fürst Teréz, Keresztszeghy Zoltán, Mérey Dalma, Beóthy Malvin, Csascher Mariska, Dapsy Klementina, Dlauhy Feri és Guido, G. Hunyady Ferencz, Pisó Elvira és Valika, Rottenberg Hedvig, Vali és György, Krisztinkovich Imre, Landgraf Dezső, Kelemen Ernő, Záborszky testvérek, Goldstein Ferike és Lujzika, Pasiut Endre és László, Stössel Manó, Kalacskovszky Irén, Pistel Miksa, Verbovszky Menyhért, Préger Aurél, Gr. Pongrácz Jenő, Andreánszky Pisti, Vörösmarthy Ida, Vég helyi Lajoska, Strasser testvérek, Adamffy Jolán, Milutinovits Corinna, Szinyei-Merse Jenő, Schichtanz Ilonka, Ruzs Ilona, Blau Arthur, Kerekes Gyurka, Plotényi Eugenia, Garai Lujza és Mariska, Riedl Gyula, Frankl Lilly, Flór Annicza, Márkus Katinka, May Margitka, Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Barta Ödön, Hibay Irénke, ifj. Schiller Miklós, Feilitzsch Cécile, Pecz Györgyike, Háy Misi és Bandi, Löbl Mór Ernő, Bayer Anti, Pap Lilike és Gizike, Poór Erna, Naschitz György, Knebel Riza, Szabó Ninuska, Beke Berti és Gyula, Borhy Margit, Jurenka Irén, Nagy Etelka és Tibor, Marsovszky Etuska, Hatschek Adrienne és Hugó, Aninger Sasa, Klára és Jolán, Kövessi testvérek, Walter Ludmilla, Weber Lajos, Schill László, Jákó Margit, Müller Pistike, Büchler Jenő és Helénke, Endreffy Erzsike, Gervay Lili, Gyomlay Erzsike, Wurm Betty, Hollós László, Balassa László és Béla, Ribianszky László.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtén-
vén, nyertesek lettek *Aninger Sasa, Klára és Jolán, Balassa-Gyarmaton*, kiknek a jutalom-könyvet,
(*Derék Ferkó*.) Elbeszélés. Irta: *Marryat*, átdol-
gozta *Donászy Ferencz*, hat színes képpel, diszes
kötésben.) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LXII. köt. 17-dik számában közölt
rejtvény megfejtését még beküldték: Záborszky
testvérek, Véghegyi Lajoska, Schwarz Emmy,
Pasiut Endre és László, Foglár Erzsike, Ellinor
és Kriszta, Verbovszky Menyhért, Kónya Ferencz,
Feldmann Károly, Szinyei-Merse Jenő, Büchler
Jenő és Helénke, Perl Erzsike, Márkus János,
Schmideg Jolán, Márkus Katinka, Sebe Anna,
Nagy Lenke, Vicza és Ernő, Fehér Aranka, Pap
Lilike és Gizike, Renesisovszky Margit, Löw Lenke,
Naschitz György, Schuller Lajos, Rosenberg Erzsike
és Irmuska, Kovács György, Weisz Teruska, Schill
László, Hollós László.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Vállas Géza. Az újabb tankönyvi irodalomban
nem vagyok járatos, e szerint nem is ajálhatok
megfelelő természetrajzot. Elég talán bármely hazai
könyvkereskedőhöz fordulnod. A híres egykori
Vállas Antal földrajzi tudósnak valamely ivadéka
vagy te? Gimnazista-koromban az ő kitűnő
atlása (földabrosz-gyűjteménye) nyitotta meg
előttem a világ öt részének szárazföldét és tenge-
reit. — **Poór Erna.** Gyógyulásod hírét is közölk
velem. Tán bizony azóta »tentaképes« is vagy
már. — **Ország Géza.** Leveledet átadtam a
kiadó-hivatalnak, mert azt illeti. Mint ahogy ezt
tudhattad is volna, ha figyelmesen olvasod el a
»Forgó bácsi 10 parancsolatát«, melyet oly sűrűn
közlök, hogy azóta a czirnos csiczka is megtanul-
hatta volna. — **Pecz Györgyike.** Erikának gyors
fölépülést! — **Flór Annicza.** Hiszen azért közöl-
tem, hogy egy kis írási gyakorlatra adjak nektek
alkalmat. A két-soros vers-alak leginkább felelne
meg, mert valamely hosszabb szövegre a tréfás
sorozat nem alkalmas. Különben: lássuk a dolgo-
zatot. Kivel szövetkeztél a munkára? Egytől nem
telik? Gazdasszonykodásodat örömmel veszem
tudomásul. — **Korc Pista.** Az u. n. »tulipánfa«
junius első felében már virágjában áll. Vagy két
hatalmas példánya ott veti sűrű árnyékát József
magyar királyi herceg margitszigeti nyaralójának
közeliében. — **Stein Malvine.** Soraidat, amelyekre
hivatkozol, nem vettem. — **Büchler testv.** Egy-
kis változtatással megjelen. — **Takács Laczi.**
A régi helyesírást a régi családi nevek részben fönnt-
tartották. Az *ew, eö = ö* (Eötvös, Keöd, Deseuffy.)
Ebből az utóbbiból azt is megérted, hogy az *ss* : *zs*-
számba ment, a *ch* pedig *cs*-t jelentett; *Georch* =

Görce, Cholnoky = Csolnoky, Szakách = Szakács
és a ti családi nevetek: *Takách is = Takács.* —
Blau Arthur. Ne bámuljak rajta, írod, hogy
olyan gyorsan fejtetted meg a rejtvényt. Nem is.
Inkább az ellenkezőjén bámulnék, mivel az a fel-
adványka bizony nagyon könnyű. — **Strasser testv.**
Szabad beküldeni hát! És kísérletet tehetnétek
magatok is szószaporító rejtvényvel. Az elő fordul,
hogy *egy ember többes számban beszél magáról*
(mint a király), de már az szokatlan, hogy ketten
egy-számba menjenek. Mert soraitok így végződ-
nek: »*Én* igen szeretem öket. *Maradunk* stb.« Ki
az *én* és kik a *maradunk*? — **Kónya Ferencz.**
Egyet itt marasztottam. Jövőre jegyezd meg, hogy
nem elég csak amugy oda pöndöríteni a földványt
utatisás nélkül. Az eddig közölt számtalan példa
megtanít rá, miképen kell az ilyesmit megszer-
keszteni. — **Polgár Erzsike, Ellinor és Kriszta.**
Örömmel fogadlak titeket is a *Kis Lap* nagy
táborába. Soká maradjunk együtt, csak így
fogjátok megmérhetni összeköttetésünk teljes be-
csét. — **Kalmár Endre.** Ha megismerkedel a
vers-írás szabályaival, különbet fogsz írni mint ez
a mostani, amely egyébként már is biztató kez-
det. — **Záborszky testv.** Mindenek előtt a virágos
üdvözetet köszönöm szépen. Mariskának rejtvényei
mind szabatosan vannak megszerkesztve: de, sok
lévén a már elfogadott, csak az elsőt közölhetem,
ezt is csak úgy, ha világosan és nagyobb írás-
ban küldi be. — **Kilezer Gyula.** Nincs külön
üzenni valóm, csak azt akarom tudatni veled,
hogy az írásod tetszik nekem. — **Dapsy Zoltán.**
Genua olaszul *Genova*; Genf francziául *Genève*;
a belga Gent meg *Gand*. Tehát a három nem
egyet jelent. — **Herz Ervinke.** Dejszen, a te
írásod biztató! Nem sokára, mire megerősödik,
szép is lesz az. Különben nem *szép* írást követel-
lek, ez nem adatott mindenkinek. De igenis tisz-
tát és gondosat. Ennek a követelésnek pedig a te
levelkéd már is megfelel. — **Wurm Betty.** Ör-
vendő tudomásul veszem őszinte fogadkozásodat. —
Több levélről a jövő számban.

LEVELEZÉST

szeretne folytatni III. v. IV. osztálybeli kis leánnyal
Stein Malvina (Nagy-Szombat, Szt. János-utca.)

JÓ SZÍV.

Az országos gyermek-védő egyesület javára
adakoztak: *Sinkovits Ilma* és *Clarisse 2 K.*,
Bertalan Margitka és *Géza 5 K.*

Az Eg áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.

Társ-szerkesztő **ROBOZ ANDOR.**

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.